

prebivalstvu. Ob tem zgodovinskem trenutku, ko so bili naši prekmurški bratje rešeni iz tisočletnega robstva, poklanjamo Vašemu kraljevemu Visočanstvu izraz verne udanosti najgloblje hvaležnosti celokupnega slovenskega naroda. —

Ljubljana, dne 12. avgusta 1919.

Civilni guverner za Prekmurje.

Ljubljana, 13. avgusta. V sedaj zasedenem ozemlju Prekmurja ostane začasno vojaške uprava, pri kateri sodeluje kot civilni komisar dosedanji vodja okrajnega glavarstva v Mariboru, vladni tajnik dr. Lanjšič. Končno ureditev civilne uprave je pričakovati v najkrajšem času.

Častniki in vojaški uradniki!

(Aktivni, rezervni in v pokoju.)

Svoječasno je bil v časnikih razglas, da se morajo zgoraj navedeni javiti pri dopolnilnem poveljstvu v Mariboru, sedaj 44. pukovska okružna komanda v Mariboru v svrhu evidence.

Tukajšna komanda pa je dognala, da je še mnogo častnikov in uradnikov bivše avstrijske armade, ki še do danes niso vpostali svojih podatkov imenovani komandi.

Tem potom se pozivljajo vsi častniki in vojaški uradniki, bodisi aktivni, rezervni ali v pokoju, ne glede na narodnost ali pristojnost, ali na to, da je imenovani že služil v jugoslovanski armadi, ali ne služi več ali sploh ni še služil v jugoslovanski armadi in ki prebivajo v okrajnih glavarstvih Maribor, Ljutomer, Ptuj, Slov. Gradec in v mestih Maribor in Ptuj, da nemudoma vpošljejo pismenim potom, ako še tega do danes niso storili, sledeče podatke 44. pukovski okružni komandi:

Ime, šarža, rojen, služil pri, narodnost, vera, stanuje, poklic, datum, podpis.

To javijo tudi tisti, ki momentano ne stanujejo v omenjenih okrajih in mestih, pač pa so pristojni v te kraje.

Vsaka sprememba bivališča se mora istotako javiti tukajšni komandi.

Pripomni se še, da je v korist vsakemu posamezniku, ako vpoštevata natančno to naredbo, kajti le tako je mogoče komandi zastopati interese zgoraj imenovanih.

Maribor, dne 7. avgusta 1919.

Komandant: major Franjo Žunkovič.

Gospodarstvo.

Štajerskim okrajnim zastopom in občinam v vednost. Za zbor odposlancev občin in okrajnih zastopov, ki je sklican v Celju od predsednika likvidacijske komisije dr. Kukovca za dneva 11. in 12. septembra, je veliko za-

„Saj ne moreva. Dobro veš, kdo je tukaj zaprt.“ „On vama ne uide. Za ta trenotek pa tudi jaz rada tukaj počakam.“

Odhiteli sta, Krasa pa je takoj odprla vrata in zbežala z Milostinom k ribniku. Pomočila sta prstan in bisere in že se je zibal čolnič pred njima. Urno sta plula po vodi in obilo rib in povodnih zverin je mrgolelo kroginkrog, a nobena ni prišla preblizu. Groza pa je obšla Kraso, ko se je ozrla in zagledala drugo ladjico, v kateri je sedela srdita čarovnica. Že jima je bila za petami, kar je nastal vihar, ki je metal ogromne valove preko ladjic. Nenadoma pa se voda pomirila, čoln je trčil ob breg in urno sta skočila na kopno. Čoln je izginil in nič drugega ni bilo videti na vodi, ko deske in treske razbite ladje. Brezdvomno so jo raztrgale Vile.

Milostin in Krasa sta dolgo hodila, preden sta prišla v mesto, v katerem je bil kraljevič doma. Med mestom in kraljevskim gradom je tekla reka, čez njo je bil most, tristo korakov od mosta pa je stal mlin, in pri tem mlinu se je ustavila Krasa, s kraljevičem. „Daj mi zdaj bisere“, je pravila Krasa, „jaz pa ti dam prstan. Moraš ga imeti, da te starši spoznajo.“

„In ti ne greš z menoj?“ je vprašal kraljevič žalostno.

„Ne, jaz ne grem s teboj, dokler ne pošlješ po mene. Obljubi pa mi to, da dvakrat dvanajst ur svoje matere ne boš poljubil. Če storiš tako, bo dobro s teboj in kmalu se bodeva videla; če ne, bo slabo, in Bog ve, kedaj se vidi.“

Obljubil je svoji rešiteljici, dasi ni vedel, kaj ma-

nimanje. Oglasili so se že poročevalci za občinsko upravo, za ulogo okrajnih zastopov sedaj in v prihodnje, za postopek občinskih in okrajnih branilnic glede vojnega posojila in za ureditev zdravstva. Predsednik je imel te dni pogovore z deželnim glavarjem v Gradcu in bode poročal o stanju delitve deželnega premoženja in dolgov. Predsedništvo deželne vlade za Slovenijo in poverjenik financ sta javila udeležbo s sledešim dopisom: Na poročilo z dne 3. julija 1919, štev. 549, se vam poroča, da smatra poverjeništvu ministrstva financ v Ljubljani nameravano posvetovanje za priporočljivo in da se ga bo rade volje udeležilo po posebnem odposlancu. Seveda bi mogel ta odposlanec eventuelne rezultate tega posvetovanja vzeti samo ad referendum, ker bi pristojala končna odločitev v zadevi, kolikor pride državna finančna uprava v poštev, pač le ministrstvu financije v Beogradu.

Državna posredovalnica za delo, podružnica za Ptuj in okolico. V tednu od 3. do 9. avgusta 1919 je iskalo dela 37 moških in 16 ženskih delavnih moči. Delodajalci so iskali 25 moških in 5 ženskih delavnih moči. Posredovanj se je izvršilo 26. V času od 1. januarja do 0. avgusta 1919 je iskalo dela 631 delavnih moči, delodajalci so pa iskali 406 delavcev in delavk. Posredovanj se je v tem času izvršilo 267. Delo iščejo: 1 oskrbnik, 1 nadvrtnar, 2 vrtnarja, 7 kamnosekov, 1 steklar, 5 kovačev, 14 ključavničarjev in mehanikov, mizarji, kolarji, bičarji, usnarji, sedlarji, peki, mesarji, zidarji, strojniki, dni-narji, trg. pom., pis. moči itd. V delo pa sprejme posredovalnica: Večje število poljskih delavcev in hlapcev, ključavničarje, lesne strugarje, kolarje, sodarje, pletarje, čevljarje, služkinje itd.

Zaplenjena živina. Po ptujskem in ormoškem okraju se je zadnje dni zaplenilo mnogo živine, prignane iz sosedne Hrvatske. Kakor še ne bo našim ljudem dovolj znano, mora imeti vsakdo, ki goni živinče po cesti, težko nad 500 kg takozvano odpremno izkaznico. Te odpremne izkaznice pa ni tako lahko dobiti Najpoprej moraš na okrajno glavarstvo ki izda poverilo, da si upravičen kupovati živino. Poverilo treba je poslati ministerstvu za prehrano v Beograd. Ministerstvo v Beogradu podeli „dozvolu“ za nabavo blaga. Na podlagi te dozvole še le izda poverjenik za prehrano v Ljubljani odpremno izkaznico, in šele če imaš to opremno izkaznico smeš na sejmišče, ter tam kupovati živino in jo brez zadržka goniti po cestah Slovenije. Na Hrvatskem ni tako strogih predpisov, tam ne poznajo nobenih odpremnih izkaznic. In tako so prignali Hrvatski kupci mnogo živine čez mejo k nam. Naše oblasti pa so jim seveda to živino hitro zaplenile, če tudi se je izkazalo pozneje, da so zaplenjene krave namenjene za to ali ono veleposestvo in da so na sejmu v Čakovcu kupljeni konji določeni za domačo rabo na kmetijah. Govorili

teri reče. Nato sta se ločila. Kraljevič je šel v grad, Krasa v mlin.

Mlinar je baš prihajal. „Oče, ali bi rabili deko?“

„Zakaj vprašuješ, mlada?“

„Rada bi šla k vam služiti, če me hočete. Od daleč prihajam, sirota sem brez staršev in sama si moram iskati službe.“

„Žal mi je vas, deklica, pa da vam odkrito povem, moja žena je huda in malokatera dekla ostane pri njej štirinajst dni.“

„Če ni nič drugega, potem se ne bojim, ker znam prijeti za vsako delo in bom gotovo vaši ženi pogodil.“

„Pojdite torej z menoj.“

Prideta v sobo in mlinarica se jima priziblje naproti.

„Kakšno pritepenko si pelješ?“ ju je pozdravila z ne posebno prijaznim glasom. „Le počasi, dokler ne veš, kaj in kako“, je odvrnil mlinar. „To je tvoja nova dekla, saj si itak danes zaran eno nagnala, morebiti ti pride baš o pravem času.“

Mlinarica je nabrala ustnico, podprla roke ob tolste boke in si ogledovala Kraso od pet do glave. „To bo nekaj pravega, kakor vidim.“

„Le vzemite me in videli boste, da vam ne bo žal“ je odgovorila Krasa.

In mlinarica jo je vzela in bila je resnično zadovoljna. Vsako delo je bilo v redu kakor bi trenil; če jo je kam poslala, je bila že zopet doma. Vse je delala po njeni volji, da se ni mogla nikdar na njo razjeziti. Vsi so jo radi imeli.

smo z živinozdravnikom iz Čakovca, ki je izrekel mnenje, da bodo hrvatski trgovci, živino sedaj pač tihotapili na Madžarsko, in da bo to blago šlo namesto v Slovenijo, v sovražno državo. Naša deželna vlada bi naj premišljevala, ali so odpremne izkaznice za živino, ki prihaja k nam iz Hrvatske, res neobhodno potrebne.

Sladkorja bo dovolj — ako ne bo carina previsoka. LDU. Praga, 12. avgusta. (ČTU.) „Narodni Listy“ poročajo: Stanje sladkorne pese je ugodno. Ako bo premog pravočasno na razpolago, se mora računati s 6¼ milijonov meterskih štofov rafiniranega sladkorja, od katerega pride v poštev dve tretjini v izvoz.

Izvoz lesa. „Trgovinski Glasnik“ navaja sledeče pogoje, pod katerimi je dovoljen izvoz lesa: Na predlog ministra za trgovino in industrijo je ministrski svet v svoji seji z dne 8. junija sklenil, 1. da morajo trgovci z lesom rezervirati v svojih skladiščih 10 odstotkov mehkega in 5 odstotkov hrastovega lesa za potrebe ministrstva za javna dela in da morajo odločeni les izročiti ministrstvu na najbližji železniški in brodomni postaji, kakor hitro to ministrstvo zahteva. Za to oddajo so določene maksimalne cene in sicer 300 kron za m³ mehkega in 400 kron za m³ hrastovega lesa. Pri tem se ne gleda na to, ali je les izdelan ali ne. 2. Izvozniki lesa morajo od vsakega vagona lesa plačati izvozno pristojbino, in sicer za izdelano blago od trdega lesa po 500 dinarjev. Za druge vrste izdelke od mehkega lesa so določene nižje pristojbine. Lesni trgovci, ki se interesirajo za izvoz lesa, naj se obrnejo zaradi potrebnih informacij na pristojne trgovinske zbornice.

Krivic pri klasifikacije konj. Pri letošnji klasifikaciji konj so se v nekaterih slučajih godile kmetom krivice. Zgodili so se slučajji, da so komisije jemale kmetom edino delavno živino, konja, drugim pa, ki so imeli 3—5 konj, niso vzeli nobenega. Tudi še v drugem oziru so se baje delale krivice. Lastniki konj, katerim so se pri klasifikaciji konj zgodile omenjene krivice, se pozivljajo, da do 27. avgusta t. l. naznanijo krivico v mestnem vojaškem uradu v Mestnem domu. Poziv le za mesto Ljubljano. Isto bi se moralo odvestiti za naš okraj.

Dopisi.

Mladika v Ptuj, Slovenija. To je internat za deklice (devojke), ki nudi gojenkam stanovanje in hrano, vestno nadzorstvo in raznovrstno izobrazbo, kakor je razvidno iz nam poslanega prospekta. Gojenke lahko obiskujejo gimnazijo, meščansko šolo, gospodinj-ko šolo in višjo deklisko šolo (letos 1 razred) učijo se glasbe, modernih jezikov, zdravstva, vzgojeslovstva itd. Izjemoma se sprejemajo tudi učenke slovenske ali nemške ljudske šole.

Kraljeviču pa ni šlo tako po sreči. Oglasil se je pri očetu in stari kralj je bil radosti ves iz sebe, ko mu je Milostin pokazal prstan in ga prepričal, da je zares njegov sin. Mati ga je seveda hotela objemati, on pa jo je prosil, naj ga pusti dvakrat dvanajst ur, ker ga veže obljava. Užalilo je kraljico, da lastnega sina, za katerim je preliha toliko solz, po tolikih letih ne sme niti poljubiti; a njegovo oblubo je spoštovala. Utrujenega sina so spravili v posteljo, ne da bi ga mnogo izpraševali. Ko je zaspal, ni dalo kraljici, da bi ne šla sina gledat, ki je bil tak lep, da bi na njem lahko pristila oči. Ni se mogla več premagovati in ga je rahlo poljubila, češ, saj o tem niti vedel ne bo. Ko pa se je Kraljevič prebudil, ni vedel ničesar več, kaj se je z njim godilo. Zdaj šele je opazila mati, da je slabo storila. Milostin je hodil po gradu topih misli, nič ga ni veselilo, nič mrzilo. Tako je bilo z njim skoro vse leto. Očeta je bolelo, vpraševal je vedeže in zdravnike, a nihče ni vedel pomoči.

Kralj je poiskal svojemu sinu krasno princezino, da bi ga oženil. Milostin je ostal ravnodušen, nič ga ni veselilo. Starega kralja je jelo skrbeti, da bo si nevesta morebiti premislila; njej pa je šlo bolj za to, da postane kraljica, in nič je razburjalo, da je kraljevič niti pogledati noče.

Dan pred poroko je bil določen lov, h kateremu se je nabiralo gostov, kakor bi platno vlekel. Kralj, Milostin in nevesta so jezdili naprej. Jahali so skozi mesto in torej prej čez most. Ko so prijezdili do srede, niso mogli dalje, konji so stali kakor prikovani in če